

Обща информация - Словакия

Моля, имайте предвид, че оригиналната езикова версия на тази страница [sk](#) е била наскоро променена. Езикова версия, която търсите, в момента се подготвя от нашите преводачи.

СЪДЪРЖАНИЕ

- 1 Как се изготвя разпореждането с имущество в случай на смърт (завещание, съвместно завещание, договор за наследство)?
- 2 Следва ли разпореждането да бъде вписано по някакъв начин и ако да, по какъв?
- 3 Съществуват ли ограничения на свободата за разпореждане с имущество в случай на смърт (напр. запазена част)?
- 4 В отсъствието на разпореждане с имущество в случай на смърт кой и в каква степен наследява?
- 5 Какъв вид органи са компетентни:
 - 5.1 по въпросите на наследяването?
 - 5.2 да получат изявление за отказ или приемане на наследство?
 - 5.3 да получат изявление за отказ или приемане на завет?
 - 5.4 да получат изявление за отказ или приемане на запазена част?
- 6 Кратко описание на процедурата за уреждане на наследството по националното право, включително на процедурата за ликвидиране на наследствената маса и делба на наследственото имущество (включително информация дали производството по наследяване се образува служебно от съда или друг компетентен орган)?
- 7 При какви условия и в кой момент дадено лице придобива качеството на наследник или заветник?
- 8 Наследниците носят ли отговорност за задълженията на починалия и ако да, при какви условия?
- 9 Какви документи и/или информация се изискват обикновено за целите на вписването на недвижимо имущество?
 - 9.1 Назначаването на управител на наследственото имущество задължително ли е или е задължително при поискване? Ако е задължително или е задължително при поискване, какви стъпки следва да бъдат предприети?
 - 9.2 Кой има право да изпълни разпореждането с имущество в случай на смърт и/или да управлява наследството?
 - 9.3 С какви правомощия разполага управителят на наследството?
- 10 По силата на националното право какви документи обикновено се издават в хода или в края на производството по наследяване, с които се доказват статутът и правата на бенефициерите? Те имат ли специална доказателствена сила?

Този информационен документ е подготвен със съдействието на [Е](#) Съвета на нотариатите от ЕС (CNUE).

1 Как се изготвя разпореждането с имущество в случай на смърт (завещание, съвместно завещание, договор за наследство)?

Според словашкото право не се разрешават договори за наследство и съвместни завещания.

Съществуват различни начини за съставяне на завещания:

1) Ръкописно завещание, което е написано саморъчно от завещателя, трябва да съдържа неговия/нейния собственоръчен подпис и датата. Така написаното завещание не е задължително да се подписва от свидетели.

2) Завещанието, написано по друг начин (например на компютър, пишеща машина или от лице, различно от завещателя), трябва да бъде подписано пред двама свидетели, които трябва да положат подписите си върху завещанието, с което да удостоверят, че документът действително отразява последната воля на завещателя. Така изготвеното завещание трябва да бъде подписано собственоръчно също от завещателя и да съдържа датата.

3) Завещание в нотариална форма. При този вид завещание нотариусът отговаря за изискванията, свързани със съдържанието и формата. Всяко нотариално завещание трябва да бъде вписано в Централния нотариален регистър на завещанията.

4) Специална форма на завещания се използва, когато авторът на завещанието е в лошо здравословно състояние, не може да вижда или чува или не е в състояние да чете или пише. В такива случаи трябва да присъстват трима свидетели. След като чуят завещанието те го потвърждават, като свидетелстват със своите подписи. В документа трябва да бъде посочено лицето, което го е написало, лицето, което го е прочело на глас, и как е било потвърдено, че документът съдържа истинската воля на завещателя.

Свидетели могат да бъдат само дееспособни лица. Незрящи, глухи или неми лица, лица, които не владеят езика, на който е изразено завещанието, и бенефициерите на завещанието, не могат да бъдат свидетели.

За да е валидно едно завещание, в него трябва да са указани денят, месецът и годината, когато е било съставено. Естествено важна част от съдържанието е посочването на бенефициерите, които ще наследят наследственото имущество като цяло, пропорционални части от него или конкретни вещи (кой какво ще получи).

Когато завещанието е ръкописно и написано саморъчно от завещателя, тогава е препоръчително завещателят да уведоми хората, които са му/й близки, за да знаят къде се съхранява завещанието.

Никакви условия, приложени към завещанието, нямат правна сила.

2 Следва ли разпореждането да бъде вписано по някакъв начин и ако да, по какъв?

Нотариусите трябва да вписват служебно нотариалните завещания в Централния нотариален регистър на завещанията, който се води от Нотариалната камара. Завещанията, изготвени в съответствие с описаното в точки 1), 2) и 4) по-горе, не е задължително да бъдат регистрирани, но по искане на завещателя или на друго лице те могат да бъдат приети за съхранение от нотариус. Нотариусът трябва да впише така също въпросното съхранение в Централния нотариален регистър на завещанията.

3 Съществуват ли ограничения на свободата за разпореждане с имущество в случай на смърт (напр. запазена част)?

Да, в член 479 от Гражданския кодекс (Закон № 40/1964) са указани запазените части от наследственото имущество и наследниците, които имат право на тях: *„Ненавършилите пълнолетие низходящи трябва да получат най-малко размера на техния дял по закон, а пълнолетните низходящи трябва да получат най-малко половината от техния дял по закон. Когато завещанието противоречи на горното, съответната част от завещанието се счита за нищожна, освен ако посочените низходящи са били лишени от наследство“.*

4 В отсъствието на разпореждане с имущество в случай на смърт кой и в каква степен наследява?

Наследството се предава по силата на закона, със завещание или и чрез двата посочени механизма. Ако починалият не е направил завещание или ако има активи, които не са включени в завещанието, наследството се предава по силата на закона, въз основа на редовете на бенефициерите.

1-ви ред

Бенефициерите от първи ред са децата и съпругът на починалия, като те наследяват равни дялове. Ако дадено дете не наследява, делът на въпросното дете се разпределя поравно между децата на въпросното дете. Ако и тези деца или някое от тях не наследяват, тогава техните низходящи наследяват равни дялове.

Ако починалият не е оставил низходящи или ако неговите низходящи не наследяват (т.е. всички те са отказали наследството, никой от тях не може да наследи или всички те са били действително лишени от наследство или не се вземат предвид), тогава наследяват бенефициерите от 2-ри ред.

2-ри ред

Ако низходящите на починалия не наследяват, бенефициерите от втори ред са съпругът, родителите на починалия и също така всяко лице, което е живяло с починалия в едно домакинство в продължение на поне една година преди неговата или нейната смърт и поради това се е грижило за общото домакинство или което е било зависимо от починалия за получаване на издръжка. Бенефициерите от втори ред наследяват равни дялове. Съпругът обаче винаги трябва да получи поне половината от наследственото имущество.

3-ти ред

Ако не наследяват нито съпругът, нито родителите, бенефициерите от трети ред, наследяващи равни дялове, включват братята и сестрите на починалия и всяко лице, което е живяло с починалия в общо домакинство в продължение на поне една година преди неговата или нейната смърт и което поради това се е грижило за общото домакинство или което е било зависимо от починалия за получаване на издръжка. Ако някой от братята или сестрите на починалия не наследява, децата на въпросния брат или сестра имат право на равни части от дела на брата или сестрата.

4-ти ред

Ако нито един бенефициер от трети ред не наследява, бенефициерите от четвърти ред включват бабите и дядовците на починалия, които наследяват равни дялове, а ако не наследява никой от бабите и дядовците, тогава наследяват поравно децата на бабите и дядовците.

Когато няма никакви бенефициери, наследственото имущество по подразбиране се прехвърля на държавата.

5 Какъв вид органи са компетентни:

5.1 по въпросите на наследяването?

Районният съд, в рамките на чиято компетентност е било последното местожителство на починалия или, ако не е имал местожителство или местожителството му не може да бъде установено, тогава районният съд с компетентност по мястото, където е било последното му/й местопребиваване, и ако там няма такъв съд, тогава съдът, който е компетентен по мястото, на което се намират активи на починалия. Районният съд назначава нотариус като съдебен комисар, който да води цялото производство по наследяване. Актовете на нотариуса се считат за актове на съда. Компетентността на нотариусите не включва заявления за предоставяне на правна помощ в чужбина.

5.2 да получат изявление за отказ или приемане на наследство?

Бенефициерите могат да направят устно изявление за приемане или отказ на наследство пред нотариус или да изготвят писмена декларация, която трябва да изпратят до съда по дела за завещания и наследства в рамките на един месец от деня, в който са били уведомени от съда за правото да се откажат/приемат наследството и за последиците от съответното изявление.

5.3 да получат изявление за отказ или приемане на завет?

В словашкото право не са предвидени завети.

5.4 да получат изявление за отказ или приемане на запазена част?

Не е предвидено специално изявление за отказ или приемане на запазена част. Процедурата е аналогична с тази по декларирането на приемане/отказ от наследство, но едномесечният срок не се прилага.

6 Кратко описание на процедурата за уреждане на наследството по националното право, включително на процедурата за ликвидиране на наследствената маса и делба на наследственото имущество (включително информация дали производството по наследяване се образува служебно от съда или друг компетентен орган)?

Службата на регистъра уведомява компетентния районен съд за смъртен случай в неговия район на компетентност. След като стане известно, че някой е починал или е бил обявен за мъртъв, съдът образува производство дори и без да е сезиран. Съдът най-напред проверява в Централния нотариален регистър на завещанията дали починалият е оставил завещание, акт за лишаване от наследство или е отменил някой от тези два акта и уведомява нотариуса, при когото е депозиран документът. Съдът провежда предварително дирене, за да установи бенефициерите, наследственото

имущество и дълговете на починалия и предприема всички необходими спешни мерки за осигуряване на наследството. Не е задължително да се провежда изслушване, на което да бъде разгледано наследството.

Ако бенефициерите са съгласни, нотариусът издава удостоверение за наследство в качеството си на упълномощен съдебен комисар, при условие че:

- един бенефициер получава наследственото имущество,
- наследственото имущество се прехвърля на държавата поради липсата на наследник,
- бенефициерите са постигнали съгласие помежду си относно разпределението, или
- бенефициерите и кредиторите на починалия са постигнали споразумение за плащане на дълговете да се използва прекомерно задължнялото наследствено имущество.

Окончателното удостоверение за наследство е документ, чрез който се извършва прехвърлянето на правото на собственост към бенефициерите.

Когато производството по наследяване не приключи с издаването на удостоверение за наследство (например в случай на спор), нотариусът изготвя всички изисквани документи, за да може да се произнесе съдът, в това число проект на съдебно решение, както и сметките за неговите разходи и такси.

Когато наследственото имущество е прекомерно задължияло и бенефициерите и кредиторите на починалия не постигнат споразумение за използване на наследственото имущество за плащане на дълговете, тогава съдът може да обяви наследственото имущество в несъстоятелност. В решението за обявяване в несъстоятелност съдът иска от кредиторите да обявят пред него своите иски в рамките на определен срок. В противен случай се губи правото за предявяване на иск.

Съдът (нотариусът като съдебен комисар) обявява в несъстоятелност прекомерно задължияли наследствени имущества, като продава всички активи на починалия по обичайни цени за сравнимо имущество. При продажбата на активите съдебният комисар действа в полза на страните от свое собствено име, но взема предвид всички по-изгодни предложения от страните по отношение на ликвидиране на активите. Ако някои от активите останат непродадени, те се прехвърлят на държавата, считано от деня на смъртта на починалия.

7 При какви условия и в кой момент дадено лице придобива качеството на наследник или заветник?

Наследството се прехвърля в момента на смъртта на починалия. Удостоверението за наследство или съдебното решение има само декларативен ефект по отношение на факт, който е настъпил в миналото. В пълна степен с наследственото имущество обаче може да се разполага едва при издаването на окончателно удостоверение за наследство или съдебно решение.

Денят на смъртта на починалия трябва да бъде удостоверен със смъртен акт, известие за смъртен случай, издадено от специален регистър към Министерството на вътрешните работи на Словакия, когато словашки гражданин почине в чужбина, или — в случай на изчезнали хора — съдебно решение, постановено в хода на производство за обявяване на дадено лице за мъртво, при което датата на смъртта се обявява от съда. Само словашки съдилища могат да обявяват словашки граждани за мъртви. Словашки съдилища могат да обявяват чуждестранни граждани за мъртви, но правните последици важат само за лица, които пребивават постоянно в Словакия, и само за имущество, което се намира в Словакия.

8 Наследниците носят ли отговорност за задълженията на починалия и ако да, при какви условия?

Да, бенефициерите носят отговорност за дълговете на починалия, но само до размера на наследственото имущество, което са получили. Бенефициерите не са задължени да плащат дълговете на починалия със своите собствени активи.

9 Какви документи и/или информация се изискват обикновено за целите на вписването на недвижимо имущество?

Вписването в поземления регистър се извършва в Районната служба по мястото, където се намира недвижимото имущество. Службата извършва вписването служебно или въз основа на заявление от собственика или друго упълномощено лице. Заявленията трябва да бъдат в писмен вид и да включват а) името на заявителя (фирмено наименование) и постоянен адрес (седалище); б) наименованието на районната служба, в която е подадено заявлението; в) публично удостоверение или друг официален документ, потвърждаващ правото на собственост на заявителя върху имуществото; както и г) списък на всички приложения.

9.1 Назначаването на управител на наследственото имущество задължително ли е или е задължително при поискване? Ако е задължително или е задължително при поискване, какви стъпки следва да бъдат предприети?

Назначаването на управител не е задължително. Ако обаче това е наложително с оглед на общия интерес или е от голям интерес за страните, съдът служебно предприема спешни мерки за обезопасяване на наследството и може също така да назначи управител. Най-често управител на наследственото имущество е един от бенефициерите или друго лице, близко на починалия, но може също така да е нотариус, различен от съдебния комисар, който води съответното производство по наследяване.

Функциите на управителя, назначен според словашкото право, се различават от тези на управител по общото право.

9.2 Кой има право да изпълни разпореждането с имущество в случай на смърт и/или да управлява наследството?

Нотариусът, който е назначен като съдебен комисар, изпълнява завещанието. Бенефициерите управляват наследственото имущество, което се придобива по наследство, но те трябва да искат разрешението на съда, за да се разпореждат с компонентите на наследството и за други действия, които са извън ежедневното управление.

9.3 С какви правомощия разполага управителят на наследството?

По време на производството по наследяване управителят предприема всички необходими действия за опазване на активите, които съставляват наследственото имущество, като съблюдава ограниченията, определени от съда. Съдът определя обхвата на неговите правомощия, за да може управителят да запази стойността на активите, които са включени в наследственото имущество. Управителят носи отговорност за всички щети, които причини, ако наруши задълженията, които са определени от закона или от съда. В края на производството по наследяване той представя окончателен доклад на бенефициерите и съдът определя неговото възнаграждение плюс възстановяване на разходите, които се плащат от бенефициера, получил наследственото имущество.

10 По силата на националното право какви документи обикновено се издават в хода или в края на производството по наследяване, с които се доказват статутът и правата на бенефициерите? Те имат ли специална доказателствена сила?

В края на производството по наследяване нотариусът издава удостоверение за наследство, което се счита за съдебно решение. В удостоверението се посочват имената на бенефициерите и активите, които се прехвърлят на всеки бенефициер, както и дяловете от наследственото имущество.

По искане от бенефициер нотариусът може да издаде удостоверение за групата от наследници в хода на производството по наследяване. То представлява „потвърждение на фактите, които са установени по делото“ — автентичен документ, издаван от нотариуса, който води производството по наследяване, главно за доказване на статута на бенефициер или друго правоимащо лице, на което ще бъде прехвърлено определено право на починалия (например обезщетение по застрахователна полица, права на членство, позиции по текущи производства и др.).

Версията на националния език на тази страница се поддържа от съответното звено за контакт към Европейската съдебна мрежа. Преводите са направени от Европейската комисия. Възможно е евентуални промени, въведени в оригинала от компетентните национални органи, все още да не са отразени в преводите. Нито ЕСМ, нито Европейската комисия поемат каквато и да е отговорност по отношение на информацията или данните, които се съдържат или са споменати в този документ. Моля, посетете рубриката „Правна информация“, за да видите правилата за авторските права за държавата-членка, отговорна за тази страница.

Последна актуализация: 14/01/2019